

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4009/2020
25.03.2021. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Ђорђе Бендић, адвокат из ..., против тужене ВВ из ..., чији је пуномоћник Мерсудин Алагић, адвокат из ..., ради утврђења права својине и права службености, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2592/19 од 13.05.2020. године, у седници одржаној 25.03.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2592/19 од 13.05.2020. године у ставу другом, трећем, четвртном, петом и шестом изреке и предмет враћа истом суду на поновно одлучивање у том делу.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прибоју П 205/18 од 26.03.2019. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиље АА па је утврђено да је ова тужиља власник дела кп.бр. ..., у површини од 0,0271 ха, уписане у ЛНКО ... на тужиљу АА, као и на делу кп.бр. ..., у површини од 0,0177 ха, уписане у ЛН ..., КО ..., на тужену ВВ, све у мерама и границама ближе одређеним овим ставом изреке. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиље АА, којим је тражила да има право службености пролаза, свим врстама возила преко послужне парцеле бр. ..., уписане у ЛН ... КО ... на тужену, коју чини пут дужине 17 м и ширине 3 м, а у корист повласне парцеле бр. ..., уписане у ЛН ..., КО ... Ставом трећим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца ББ, па је утврђено да је овај тужилац власник дела ... у површини од 0,0746 ха, уписане у ЛН ..., КО ... на тужиоца ББ, као и на делу кп.бр. ..., у површини од 0,0101 ха, уписане у ЛН ..., КО ..., на тужену ВВ, све у мерама и границама ближе одређеним овим ставом изреке. Ставом четвртим изреке обавезана је тужена да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка од 201.975,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2592/19 од 13.05.2020. године, ставом првим изреке одбијена је жалба тужиље и првостепена пресуда потврђена у ставу другом изреке. Ставом другим изреке укинута је првостепена одлука у делу става првог, којим је усвојен тужбени захтев тужиље АА и утврђено да је она власник дела кп.бр. ..., у површини од 0,0271 ха, уписане у ЛН ..., КО ... на ову тужиљу, па је у том делу тужба тужиље АА одбачена, док је ставом трећим изреке преиначена првостепена одлука у осталом делу става првог, тако што је одбијен тужбени захтев тужиље АА

којим је тражила да се утврди да је она власник дела кп.бр. ..., у површини од 0,0177 ха, уписане у ЛН ..., КО ..., на тужену ВВ, а у мерама и границама ближе одређеним овим ставом изреке. Ставом четвртим изреке укинута је првостепена одлука у делу става трећег изреке, којим је усвојен тужбени захтев тужиоца ББ и утврђено да је он власник дела кп.бр. ..., у површини од 0,0746 ха, уписане у ЛН ..., КО ... на овог тужиоца, па је у том делу тужба тужиоца ББ одбачена, док је ставом петим изреке преиначена првостепена одлука у осталом делу става трећег, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца ББ којим је тражио да се утврди да је он власник дела кп.бр. ..., у површини од 0,0177 ха, у мерама и границама ближе одређеним овим ставом изреке, уписане у ЛН ..., КО ..., на тужену ВВ. Ставом шестим изреке обавезани су тужиоци да туженој солидарно накнаде трошкове поступка од 141.450,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права, оспоравајући је у делу којим је одлучено о захтевима тужилаца за утврђење права својине на спорним парцелама.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14), па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању на ком је заснована правноснажна одлука у делу који се ревизијом побија, 21.12.1978. године сада пок. ГГ, муж тужиље АА, са ДД, оцем тужене, закључио је и оверио пред судом уговор о купопродаји, којим је од њега купио парцелу означена као кп.бр. ... На основу овог уговора ГГ је укњижен као власник ове парцеле, а након његове смрти, на кп.бр. ..., површине 0,05,04 ха, уписана је тужиља АА, са уселом 1/1. Дана 01.03.1978. године, оверен је пред судом и уговор о купопродаји закључен између тужиоца ЂЂ, као купца и оца тужене, ДД, као продавца, којим је купац од продавца купио парцелу бр. ..., а на основу овог уговора је и уписан као власник целе парцеле бр. ... Тужиља и њен правни претходник, као и тужилац ЂЂ, подигли су породичне куће, сваки на својој купљеној парцели. Међутим, оценом налаза судског вештака утврђено је да је 1974. године, снимањем и грешком катастра приликом картирања, дошло до грешке у одређивању граница парцела, на штету парцела ... и ..., тако да тужиоци држе делове парцела које су купили, али и делове прарцелу ..., која је према подацима у катастру, у власништву тужене, и то у мерама и границама ближе одређеним изреком првостепене пресуде.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев, применом члана 20. Закона о основама својинскоправних односа, и утврдио да су тужиоци на основу правног посла – закључених уговора о купопродаји, стекли право својине на деловима спорних парцела, чије су мере и границе утврђене на основу налаза и мишљења судског вештака.

Побијаном другостепеном одлуком укинута је првостепена одлука и одбачена тужба тужилаца у делу којим су тражили да суд утврди да су власници на деловима парцела, у траженим мерама и границама, а које су биле предмет закључених уговора о купопродаји (кп.бр. ... и ...), уз закључак суда да тужиоци немају правни интерес за подношење тужбе са оваквим захтевом, јер су већ уписани као власници ових парцела,

а нису доказали да постоји опасност да ће тужена својим понашањем повредити неко њихово право, због тога што је неизвесно постојање неког права или правног односа. У осталом делу, преиначена је првостепена пресуда и одбијени су захтеви тужилаца, којима су тражили да се утврди да имају право својине и на деловима кп.бр. ..., у утврђеним мерама и границама, уз закључак другостепеног суда да катастарска парцела бр. ... није била предмет закључених уговора о купопродаји, па тужиоци нису ни могли стећи право својине на деловима ове парцеле.

Врховни касациони суд налази да се основано ревизијом указује да је побијана одлука донета уз погрешну примену права.

Наиме, закљученим уговором о купопродаји са оцем тужене, правни претходник тужиље купио је парцелу бр. ..., а тужилац парцелу бр. ... Оценом налаза и мишљења судског вештака утврђено је да је приликом снимања и картирања, у катастру дошло до грешке тако што су делови ових парцела уцртани као парцела бр. ..., на којој је тужена власник. С обзиром да због ове грешке, од 2010. године тужена онемогућава тужиоце да користе спорне делове парцела које су уговором купили, то супротно становишту другостепеног суда, управо због постојања разлике између стања у катастру и фактичког стања, они имају правни интерес за подношење тужбе са захтевом да се утврди њихово право власништва и на спорним деловима купљених парцела, у одређеним мерама и границама, без обзира што су у јавним књигама уписани као власници истих.

Тачно је да се на основу члана 20. став 1. Закона о основама својинскопрвних односа („Сл. лист СФРЈ“ бр. 6/80 ... „Сл. лист СРЈ“ бр. 29/96 и „Сл. гласник РС“ бр. 115/05), право својине стиче на основу правног посла, као и да парцела бр. ..., која је у власништву тужене, није била предмет закључених уговора о купопродаји са правним претходником тужене. Међутим, имајући у виду чињенично стање утврђено у првостепеном поступку, а посебно напред наведено постојање грешке у катастру приликом картирања, није било места одбијању тужбеног захтева у овом делу, без оцене осталих околности које су од утицаја на утврђење права својине тужилаца на спорним деловима парцеле тужене. Ради правилне оцене основаности овог дела тужбеног захтева, суд је био у обавези и да оцени да ли су купци уведени у посед купљених парцела и у којим границама – где је утврђена међна граница између купљених парцела и кп.бр. ..., као и ко је био у државини истих и до када, као и од каквог је утицаја на основаност овог дела захтева околност што се и изграђене породичне зграде тужилаца делом налазе и на делу кп.бр. ...

Имајући у виду да је другостепени суд, неправилном применом члана 194. ЗПП тужбе тужилаца делимично одбацио, а због погрешне примене материјалног права у осталом делу одбио захтеве тужилаца, као неосноване, због чега је и чињенично стање остало непотпуно утврђено, Врховни касациони суд је, применом члана 416. став 2. ЗПП, одлучио као у изреци.

У поновном поступку, Апелациони суд у Крагујевцу ће донети нову одлуку којом ће поново одлучити о жалби тужене, имајући при том у виду примедбе из овог решења.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

4.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић